

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1.	Nazwa zajęć/przedmiotu:	Etyka
2.	Nazwa zajęć/przedmiotu w języku angielskim	Ethics
3.	Kod zajęć/przedmiotu:	12-DDS02
4.	Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny):	obowiązkowy
5.	Kierunek studiów:	dialog i doradztwo społeczne
6.	Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie):	I stopień
7.	Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny):	ogólnoakademicki
8.	Rok studiów (jeśli obowiązuje):	1
9.	Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h CW):	30 h W
10.	Liczba punktów ECTS:	2
11.	Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia:	Krzysztof Stachewicz, prof. dr hab. stachew@amu.edu.pl
12.	Język wykładowy:	polski
13.	Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie):	nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:

- Przekazanie w stopniu rozszerzonym wiedzy o naturze moralności, etyce filozoficznej, naukach o moralności, głównych szkołach w etyce europejskiej oraz najważniejszych problemach etyki normatywnej
- Rozwinięcie pogłębionych umiejętności związanych z myśleniem etycznym i rozwiązywaniem problemów natury etycznej
- Zapoznanie w stopniu rozszerzonym z wiedzą dotyczącą różnych sposobów podejścia do zagadnień moralnych w wybranych tradycjach etycznych, z terminologią wypracowaną w etyce oraz z refleksją metaetyczną
- Uwrażliwienie na te kierunki refleksji etycznej, które wpłynęły na ukształtowanie się etyki chrześcijańskiej i na główne idee moralne chrześcijaństwa
- Wyrobienie umiejętności interpretacji tekstów etycznych i doboru literatury przedmiotu
- Rozwinięcie zdolności argumentacji etycznej i obrony prezentowanego przez siebie stanowiska
- Ukształtowanie pozytywnej postawy wobec etyki i jej doniosłości we współczesnym świecie
- Zapoznanie z głównymi pojęciami etyki
- Prezentacja podstawowych doświadczeń ludzkich mających odniesienie etyczne
- Zapoznanie z problemem granic etyki
- Przedstawienie zasad i elementów, oceny i krytyki etycznej

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują):

Wiedza i umiejętności z zakresu religii na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
01	Zna w stopniu rozszerzonym wiedzę o naturze moralności, etyce filozoficznej, naukach o moralności, głównych szkołach w etyce europejskiej oraz najważniejszych problemach etyki normatywnej	DiDS_W02, DiDS_W03, DiDS_K01
02	Posiada umiejętności związane z myśleniem etycznym i rozwiązywaniem problemów natury etycznej	DiDS_W02, DiDS_U04, DiDS_K01

03	Orientuje się w stopniu rozszerzonym w różnych sposobach podejścia do zagadnień moralnych w wybranych tradycjach etycznych, w terminologii wypracowanej w etyce oraz w refleksji metaetycznej	DiDS_W02, DiDS_W05, DiDS_U04
04	Jest uwrażliwiony na te kierunki refleksji etycznej, które wpłynęły na ukształtowanie się etyki chrześcijańskiej i na główne idee moralne chrześcijaństwa	DiDS_W05, DiDS_U04
05	Posiada umiejętności interpretacji tekstów etycznych i doboru literatury przedmiotu	DiDS_U01, DiDS_U04
06	Ma rozwiniętą zdolność argumentacji etycznej i obrony prezentowanego przez siebie stanowiska	DiDS_W05, DiDS_K01
07	Posiada pozytywną postawę wobec etyki i jej doniosłości we współczesnym świecie	DiDS_W05,
08	Zna główne pojęcia etyki	DiDS_W05, DiDS_U07
09	Zna i stosuje zasady oceny i krytyki etycznej	DiDS_W05, DiDS_U01, DiDS_U04, DiDS_U07
10	Rozpoznaje podstawowe doświadczenia ludzkie, które mają odniesienie etyczne	DiDS_W05, DiDS_U04, DiDS_U07
11	Orientuje się w problemie granic etyki	DiDS_W05, DiDS_U07

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Wstępne przybliżenia i definicje deiktyczne moralności, analiza datum morale	01, 08, 09
Doświadczenia międzykulturowe Greków i pytania o moralność, o uzasadnienie norm etycznych	01, 03, 08, 09
Etyka eudajmonistyczna, hedonistyczna, prawa naturalnego, formalizm kantowski, utylitaryzm, etyka wartości, etyka cnót, etyka postmodernistyczna	01, 03, 04, 08
Eudajmonizm Platona i Arystotelesa a myśl św. Augustyna i św. Tomasza, personalizm etyczny chrześcijaństwa	01, 03, 04, 07, 08, 09,
Problem dylematów moralnych i dróg ich rozwiązywania w etyce	01, 02, 06
Zagadnienia związane ze współczesnym rozwojem etyk szczegółowych i zawodowych	01, 04
Analiza wybranych wartości moralnych (wierność, odpowiedzialność, sprawiedliwość) i kategorii etycznych (sumienie, wina)	01, 02, 05, 06, 07
Metaetyka i jej główne teorie: naturalizm, intuicjonizm i emotywizm	01, 06, 03
Problem podstawowych pojęć etyki	01, 05, 06, 08, 09
Zagadnienie ocen i krytyki etycznej	01, 05, 06, 08, 09
Podstawowe doświadczenia ludzkie o znaczeniu etycznym	01, 05, 06, 10
Kwestia granic etyki	01, 05, 06, 11

5. Zalecana literatura:

Andrzejuk A., Filozofia moralna. Tomasz z Akwinu, Warszawa 1999.
 Anzenbacher A., Wprowadzenie do etyki, tłum. J. Zychowicz, Kraków 2008.
 Bourke V. J., Historia etyki, tłum. A. Białek, Warszawa 1994.

- Chyrowicz B., O sytuacjach bez wyjścia w etyce, Kraków 2008.
 Filek J., Etyka. Reinterpretacja, Kraków 2014.
 Galarowicz J., Blask godności. O etyce Karola Wojtyły i nie tylko, Kęty 2005.
 Galarowicz J., Powołani do odpowiedzialności. Elementarz etyczny, Kraków 1993.
 Jaroszyński P., Etyka – dramat życia moralnego, Warszawa 1993.
 Maritain J., Dziewięć wykładów o podstawowych pojęciach filozofii moralnej, tłum. J. Merecki, Lublin 2001.
 Oesterle J.A., Etyka, tłum. J. Sulowski, Warszawa 1965.
 Siemianowski A., Szkice z etyki wartości, Gniezno 1995.
 Spaemann R., Podstawowe pojęcia moralne, tłum. J. Merecki, Lublin 2000.
 Stachewicz K., Problem ugruntowania moralności. Studium z etyki fundamentalnej, Warszawa 2006.
 Stachewicz K., W poszukiwaniu podstaw moralności, Kraków 2001.
 Stachewicz K., Człowiek i jego ethos, Poznań 2011.
 Stachewicz K., Życie i rozumieć, Poznań 2013.
 Stachewicz K., Myśleć prawdę i dobro, Poznań 2016.
 Styczeń T., Etyka niezależna?, Lublin 1980.
 Szostek A., Pogadanki z etyki, Częstochowa 1993.
 Szutta N., Współczesna etyka cnót, Gdańsk 2007.
 Ślipko T., Historia etyki w zarysie, Kraków 2010.
 Ślipko T., Zarys etyki ogólnej, Kraków 1984.
 Wojtyła K., Ocena możliwości zbudowania etyki chrześcijańskiej przy założeniach systemu Maxa Schelera, w: tenże, Zagadnienie podmiotu moralności, Lublin 1991, s. 11-128.

Opracowania i podręczniki do etyki szczegółowej i zawodowej

- Anzenbacher A., Wprowadzenie do chrześcijańskiej etyki społecznej, tłum. L. Łysień, Kraków 2010.
 Baggini J., Fosl P. S., Przybornik Etyka. Kompendium metod i pojęć etycznych, tłum. P. Borkowski, PAX 2010.
 Bołoz W., Życie w ludzkich rękach. Podstawowe zagadnienia bioetyczne, Warszawa 1997.
 Dunn H. P., Etyka dla lekarzy, pielęgniarek i pacjentów, tłum. B. Opolska-Kokoszowa, M. Namysłowska, Tarnów 1997.
 Etyka biznesu, red. J. Dietl, W. Gasparski, Warszawa 1997.
 Filek J., Wprowadzenie do etyki biznesu, Kraków 2001.
 Fenigsen R., Eutanazja – śmierć z wyboru?, Poznań 1994.
 Machinek M., Spór o status ludzkiego embrionu, Olsztyn 2007.
 Marcol A., Etyka życia seksualnego, Opole 1995.
 Podrez E., Moralne uzasadnienie tolerancji. Studium z etyki personalistycznej, Warszawa 1999.
 Porębski Cz., Czy etyka się opłaca? Zagadnienia etyki biznesu, Kraków 1998.
 Ślipko T., 9 dylematów etycznych, Kraków 2010.
 Ślipko T., Zarys etyki szczegółowej, t. 1-2, Kraków 1982.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	X
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	X
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	

Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu										
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11
Egzamin pisemny	X	X	X	X	X			X	X	X	X
Egzamin ustny											
Egzamin z „otwartą książką”											
Kolokwium pisemne											
Kolokwium ustne						X	X				
Test											
Projekt											
Esej											
Raport											
Prezentacja multimedialna											
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)											
Portfolio											
Inne (jakie?) -											
...											

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	..
	Czytanie wskazanej literatury	20
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	10
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		60
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0):
dobry plus (+db; 4,5):
dobry (db; 4,0):
dostateczny plus (+dst; 3,5):
dostateczny (dst; 3,0):
niedostateczny (ndst; 2,0):

- 5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach kształcenia tego modułu
- 4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach kształcenia tego modułu
- 4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach kształcenia tego modułu
- 3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami określone w efektach kształcenia tego modułu
- 3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami określone w efektach kształcenia tego modułu
- 2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach kształcenia tego modułu